

**1. OVLIVNILA NĚJAK STÁVAJÍCÍ KORONAKRIZE RODINNÉ FIRMY?
OBRACELY SE NA VÁS VE VĚTŠÍ MÍŘE S ŽÁDOSTMI O POMOC?**

2. CO VŠEOBECNĚ V RÁMCI PORADENSTVÍ RODINNÝM FIRMÁM NABÍZÍTE?

Helena Svárovská
ředitelka J&T Family Office

1. Pandemie ovlivnila samozřejmě všechny. Z našeho pohledu se projevila nejvíc možnost zastavit se a dělat věci, na které jindy není čas. Tedy zabývat se přehledem majetku, v čem má člověk a kolik investováno. Nešlo však o to, nad přehledem majetku přemýšlet z hlediska jeho předávání, ale spíš uvědomit si možné ztráty, likviditu a příležitosti pro investice. Jak reálně se krize dotkne rodinných firem a ekonomického fungování, se dozvíme v krátké době. Ne vše na pandemii bylo negativní. Velkou roli sehrály technologie, které odkryly svůj velký potenciál a daly „mladým“ možnost ukázat, že tento svět lépe ovládají oni.

2. Naše služby se zaměřují spíš na majitele rodinných firem – soustředíme se na pomoc s předáváním rodinného majetku na další generace. Tedy pomáháme jim přetvořit rodiny v úspěšný rod. V rámci komplexního pohledu na majetek řešíme nejen poradenství v oblasti byznysu (ať už jde o dosažení profesionálního managementu, nebo o zprocesování nákupu či prodeje firmy), ale také ochranu majetku před ekonomickými, legislativními či daňovými vlivy, správu nemovitostí, uměleckých sbírek, zakládání nadací či trustů a mnoho dalšího.

Petra Kopecká
Raiffeisenbank

1. V tuto chvíli všichni vyčkávají. Podle informací od klientů budeme znát dopady koronavirové krize až v průběhu června. Zatím je ještě brzo hodnotit. Očekáváme tedy, že žádosti přijdou, pokud přijdou, spíš v létě.

2. Primárně jsme pro ně partnerem v situaci, kdy se řeší předávání či prodej firmy. Jsme tím, kdo hlídá a ošetřuje rizika a poukazuje na slepé uličky. Naším cílem je navést klienta na správnou cestu k dosažení jeho cílů.

Štěpán Černohorský
ČSOB

1. Koronakrize se dotkla všech firem, především v závislosti na oboru, ve kterém působí. Neřekl bych, že se na nás obracejí s žádostmi o pomoc ve větší míře, ale změnil se částečně typ poptávaného poradenství – směrem k činnostem pomáhajícím řešit ty aktuálnější problémy, které klienti mají, například problémy s cash flow.

2. V rámci našeho konceptu poradenství rodinným firmám jde o služby zaměřené na řešení následujících otázek a oblastí: ochrana majetku a eliminace rizik, zajištění rodiny, zachování kontinuity podnikání a předcházení možným komplikacím, uspořádání majetku/vlastnictví, nastavení finančních toků, příprava finančních plánů a jejich scénářů, analýza návratnosti investic a způsobů financování.

David Neveselý
partner Havel & Partners

1. Krize rodinné firmy ovlivnila podobně jako jiné společnosti, tedy především v závislosti na jejich oboru a finančním zdraví. Lze ale říci, že mnohé rodinné firmy jsou na tento typ potíží do jisté míry připraveny díky tomu, že v rámci své struktury family office či rodinného holdingu coby rodinné pokladničky drží jistou finanční rezervu pro investice i na horší časy. Rodinné firmy se na nás obracely samozřejmě jak v souvislosti s protikrizovými opatřeními, tak zejména s otázkami účinné ochrany nejen rodinného majetku právě v souvislosti s krizí. Co nás ovšem překvapilo, byl nebývalý zájem o komplexní řešení ochrany a správy majetku včetně vytvoření struktur funkčního family officu, což připisujeme zejména tomu, že klienti měli svým způsobem v domácím prostředí víc času promyslet strategické otázky, na které obvykle nezbývá čas.

2. Rodinným firmám nabízíme špičkový právní i daňový servis související s ochranou privátního, ale i podnikatelského majetku způsobem, který v odpovídající míře ohodnotí (v rodinném podnikání) aktivní členy rodiny a současně na principu solidarity a spravedlnosti umožní jistotu zabezpečení těm neaktivním, a to napříč generacemi a bez ohledu na to, zda firma bude rodinou provozována, či prodána. To vše při zachování rodinných či vztahových specifik, charakteru podnikání a často i lokálního postavení firmy. V této souvislosti často zřizujeme rodinné nadace a pomáháme dobročinným organizacím, nemocnicím či školám nebo skautům – zvláště v této době.

Monika Hansson Tutter
The Family Business Unit

1. Z pohledu FBU se klienti ozývají stále ve stejné míře. Mírný rozdíl je v oblasti, se kterou chtějí pomoci. Koronakrizi využili jako svou interní „inspekci“ zaměřenou se na to, co mohou v sobě, ve své rodině a potažmo budoucnosti změnit a přehodnotit.

2. Úspěšné řešení rodinných vztahů a konfliktů. Usnadňují komunikace majitelů a zakladatelů rodinných firem s rodinnými účastníky a společně rozvrhneme osnovy pro budoucnost firmy v rámci nástupnictví, krizového plánu a rodinné ústavy.

Libor Musil
místopředseda představenstva Asociace malých a středních podniků ČR

1. Většina našich malých a středních podnikatelů jsou rodinné firmy. Jsou to rodiny, které vsadily svoji budoucnost na jednu kartu a pustily se do společného podnikání. A zároveň většina těchto podnikatelských rodin, a je jich skoro milion, byla více či méně postižena touto krizí. Někteří hned na začátku a k některým hospodářská krize putuje nyní a bude je provázet v dalších měsících. Obracely se na nás a snažili jsme se jim pomáhat především vysvětlováním jednotlivých druhů podpor, jejich možné kombinace či informacemi o připravovaných krocích vlády a jejich důvodech. Výhodou rodinného podnikání pro společnost je stabilita. Ta se opírá o tvrdou práci členů rodiny právě v takovýchto časech a také o to, že rodinné firmy nebývají předlužené. Věříme, že vláda české rodinné podnikání podpoří a že právě rodinné podniky budou tahounem obnovy našeho hospodářství.

2. Naše asociace vypracovala a předložila ke schválení definici českého rodinného podnikání a vláda definici schválila. Díky tomu je jasné, které obchodní korporace a živnosti u nás mají rodinný charakter. Formou kulatých stolů, školení, konferencí, vydáváním knih a spoluprací s univerzitami pomáháme rodinám vlastním firmou zvládat společné podnikání. Přitom nejdůležitější je, jak řídit vlastní rodinu. Tento rok poprvé v dějinách budou z tohoto pohledu podnikatelské rodiny posuzovány i Radou kvality ČR.

